

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
Міжнародний облік, аудит і оподаткування
(назва магістерської програми)

на тему: **«Облік, контроль і аналіз стану та руху основних засобів:
сучасний стан і перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»**
(назва теми)

Виконавець:

студент Обліково-економічного факультету
Гузікова Катерина Віталіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Ллюхіна Наталія Петрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Важливою умовою управління виробничо-фінансовою діяльністю кожного підприємства є надання інформації про наявність та вибуття основних засобів та контроль за їх ефективним використанням. Однак якість інформації, що міститься в фінансовій звітності відносно основних засобів та об'єктивність її відображення останнім часом втрачають свою корисність для внутрішніх та зовнішніх користувачів. Причиною такої ситуації є недосконалість податкового законодавства та постійні зміни в ньому, а також слабка методична розробка нормативних документів, які регулюють облік основних засобів. Актуальність проблеми посилює несприятлива тенденція занепаду вітчизняних галузей промисловості щодо виробництва засобів виготовлення. Все вищенаведене свідчить про необхідність у подальшому дослідженні обліку та контролю основних засобів.

Вагомий внесок у дослідження проблемних питань щодо удосконалення бухгалтерського обліку і контролю основних засобів здійснили такі вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти: М. Т. Білуха, І. О. Бланк, Ф. Ф. Бутинець, В. І. Валуєв, С. Ф. Голов, Т. А. Калінська, Л. С. Кміцікевич, І. О. Кобилянська, А. В. Максименко, В. В. Сопко, Р. Л. Хом'як, В. М. Царенюк та інші.

Мета дослідження. Метою дипломної роботи є вивчення теоретичних основ та діючої системи обліку, контролю та аналізу стану та руху основних засобів на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад», і розробленні пропозицій щодо шляхів вдосконалення для забезпечення ефективного функціонування підприємства у сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

- вивчити теоретичні засади організації обліку та контролю руху основних засобів: економічну сутність, визначення та оцінку, особливості аналітичного і синтетичного обліку основних засобів;
- проаналізувати сучасний стан первинного обліку основних засобів, виявити його недоліки та визначити напрямки удосконалення;
- охарактеризувати основні етапи контролю ефективності використання основних засобів;
- встановити відмінності обліку основних засобів за національними та міжнародними стандартами з метою дослідження можливості їх гармонізації;
- надати загальну економічну характеристику ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- дослідити організацію та стан обліку та внутрішнього контролю операцій з основними засобами на ТОВ «Телекарт-Прилад», у тому числі надати характеристику їх первинного, аналітичного та синтетичного обліку;
- з'ясувати особливості автоматизації обліку;
- провести аналіз динаміки, структури, руху та ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві;
- побудувати економіко-математичну модель, яка дозводить виявити основні складові, що забезпечать на ТОВ «Телекарт-Прилад» збільшення рівня віддачі основних засобів;

– запропонувати шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства та використання основних засобів.

Об’єктом дослідження є процес організації і методології обліку та контролю основних засобів, аналіз законності та доцільності господарських операцій, пов’язаних із ефективністю використання і рентабельності основних засобів на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження є фінансово-господарська діяльність, а також оцінка практики обліку та контролю основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Методи дослідження. У процесі дослідження організації і методики обліку, контролю та аналізу основних засобів використовувались наступні методи: системний аналіз – для деталізації об’єкта дослідження на окремі важливі складові частини; порівняння – для встановлення відмінностей і спільних рис у досліджуваних процесах та явищах; абстрагування – для формування узагальнених висновків на основі системного аналізу і синтезу теорій і практики організації системи забезпечення обліку основних засобів; інформаційне моделювання – для забезпечення дослідження законодавчими та нормативно-довідковими матеріалами; логічний – при побудові логіки і структури дипломної роботи; графічний – для наочного зображення результатів дослідження. А також нами було застосовано методичний апарат економіко-математичного моделювання, а саме – регресію, для виявлення складових, що забезпечать поліпшення рівня віддачі основних засобів досліджуваного підприємства. Для проведення контролю основних засобів використовувалися такі методи: опитування, фактична перевірка, документальна перевірка, вибіркова перевірка.

Інформаційна база дослідження: нормативно-правові акти України, міжнародні стандарти фінансової звітності, наукові дослідження праці вітчизняних та зарубіжних вчених, монографії, матеріали періодичних видань з проблем обліку основних засобів, навчальні посібники, дані мережі Інтернет. Емпіричну базу дослідження становили показники фінансової звітності, первинні документи та інші дані бухгалтерського обліку ТОВ «Телекарт-Прилад».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (55 найменувань) та 23-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 86 сторінок. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 10 рисунків.

Публікації. За результатами дослідження автором було написано тези:

– Гузікова К. В. Ринок інвестиційної нерухомості в Україні /К. В. Гузікова // Сучасні проблеми розвитку економіки в Україні: матеріали студ. конф. обліково-економічного факультету. – Одеса, ОНЕУ, 2018. – С. 193-195.

А також прийнято участь у міжнародній науковій студентській відеоконференції «Перспективи розвитку бухгалтерського обліку: погляд молодих дослідників», що проходила в Кишиньові 15 березня 2018 року із темою доповіді «Питання обліку інвестиційної нерухомості за МСФЗ 40 «Інвестиційна нерухомість»».

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Сучасні вимоги щодо обліку і контролю основних засобів»* розглядаються теоретичні засади організації обліку та контролю руху основних засобів: економічну сутність, визначення та оцінку, основи аналітичного і синтетичного обліку основних засобів, основні етапи контролю ефективності використання основних засобів. Вивчаються проблемні питання обліку основних засобів на підприємствах в сучасних умовах.

У другому розділі *«Діюча практика аналізу, обліку та контролю руху основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад»* проаналізовано ведення обліку руху основних засобів від надходження до вибуття на ТОВ «Телекарт-Прилад». Досліджено організацію та стан обліку та внутрішнього контролю операцій з основними засобами на ТОВ «Телекарт-Прилад». Проведено аналіз динаміки, структури та ефективності використання основних засобів на досліджуваному підприємстві.

У третьому розділі *«Заходи підвищення якості внутрішнього контролю та ефективності використання основних засобів на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад»* запропоновано шляхи вдосконалення облікової політики у частині основних засобів, підвищення якості внутрішнього контролю та побудовано економіко-математичну модель, яка дозволяє виявити основні складові, що забезпечать збільшення рівня віддачі основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Вивчивши облікову політику ТОВ «Телекарт-Прилад» особливо стосовно зацікавленого нас об'єкту ми дійшли до висновку, що вибір підприємством елементів облікової політики на здійснюється без достатнього наукового обґрунтування, тому не може бути інформаційно-аналітичною підтримкою для прийняття управлінських рішень. Отже, на наш погляд, підприємству варто у наказі про облікову політику прописати вартісну межу для основних засобів та доповнити положення стосовно основних засобів такими елементами як: термін корисної експлуатації, оцінка та метод нарахування амортизації, порядок обліку витрат по утриманню основних засобів та їх поліпшенню. На нашу думку, наведений перелік елементів облікової політики стосовно основних засобів, дозволить детально і повно описати методику формування обліково-економічної інформації.

2. Стосовно своєчасного оформлення руху основних засобів на досліджуваному підприємстві ми рекомендували для більшої прозорості даних та з метою полегшення роботи бухгалтерії і всього підприємства в цілому, створити графік документообігу. Нами було розроблено графік документообігу, який включає всі первинні документи з руху основних засобів, що використовуються на ТОВ «Телекарт-Прилад».

3. Алгоритм бухгалтерських проведення на досліджуваному підприємстві ведеться у відповідності з основними нормами, проте, ми зіткнулись із некоректним відображенням проводок з оприбуткування принтеру: Дт 112 Кт 153, а повинно було

бути Дт 104 Кт 152. Однак, ці відхилення не є сильно значимими та не впливають на фінансовий результат.

4. Стосовно якості ведення внутрішнього контролю на ТОВ «Телекарт-Прилад» варто відмітити, що проведення інвентаризацій, документацій до закріплення основних засобів за матеріально-відповідальною особою ведеться формально та не сформовано чіткої структурної служби з проведення внутрішнього контролю. Також, для кожного етапу внутрішнього контролю повинні бути сформульовані конкретні цілі і задачі основних засобів і процедури з внутрішнього контролю, пов'язані з цими задачами.

5. Нарешті було запропоновано шляхи вдосконалення якості внутрішнього контролю та ефективності використання основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад». Так як внутрішній контроль є необхідним регулярним заходом на будь-якому підприємстві з метою швидкого прийняття якісних управлінських рішень, то нами було розроблено модель проведення внутрішнього контролю у комп'ютерній інформаційній системі. Дана модель складається із елементів внутрішнього аудиту, що дозволить службі внутрішнього контролю більш ретельно та точно проводити перевірки.

6. З метою визначення шляхів ефективного використання основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад» ми доповнили наші результати, залучившись до апарату економіко-математичного моделювання. Для цього використали кореляційно-регресійний аналіз, який є більш прийнятним до умов реальної економіки. За результатами аналізу ми рекомендували продовжувати удосконалювати та замінити застаріле обладнання, з метою підвищення технічного рівня основних засобів, не допускати цілодобових простоїв та використовувати обладнання на повну, щоб звести до мінімуму кількість невстановленого бездіяльного обладнання.

АНОТАЦІЯ

Гузикова К. В., «Облік, контроль і аналіз стану та руху основних засобів: сучасний стан і перспективи розвитку (на прикладі ТОВ «Телекарт-Прилад»)»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного за спрямування «Міжнародний облік, аудит і оподаткування». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти аналітичного і синтетичного обліку основних засобів, та основні етапи контролю ефективності використання основних засобів.

Проаналізовано діючу практику аналізу, обліку та контролю руху основних засобів на ТОВ «Телекарт-Прилад».

Запропоновано заходи щодо підвищення якості внутрішнього контролю та ефективності використання основних засобів на підприємстві ТОВ «Телекарт-Прилад».

Ключові слова: основні засоби, облік, внутрішній контроль, аналіз, віддача основних засобів.

ANNOTATION

Guzikova K., «Accounting, control and analysis of the state and movement of fixed assets: current state and development prospects (by the example of «Telekart-Pribor» Ltd.)

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «Accounting and taxation» under the master's program « International accounting, auditing and taxation». – Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical aspects of analytical and synthetic accounting of fixed assets, and the main stages of control over the effectiveness of the use of fixed assets.

Author analysis the current practice of analysis, accounting and control of the movement of fixed assets on «Telekart-Pribor» Ltd.

Proposed measures to improve the quality of internal control and the effectiveness of the use of fixed assets at the enterprise «Telekart-Pribor» Ltd.

Keywords: fixed assets, accounting internal control, analysis, return of the fixed assets.